POMORAVIE

zo sedla bicykla

BRATISLAVA REGION

www.bratislavskykraj.sk

1:60 000

CYKLOMAPA · RADKARTE · CYCLING MAP · MAPA ROWEROWA

INFO • INFORMATION

Informačné centrá • Informationszentren:

SLOVENSKO • SLOWAKEI

Turistické informačné stredisko Bratislava Tourist Board – TIC BTB J7
Klobučnícka 2, Bratislava, ☎ +421 2 595 56 652, www.visitbratislava.com

Inf. centrum letiska M. R. Štefánika – TIC BTB J8
Letisková cesta, Bratislava, ☎ +421 2 381 039 88, www.visitbratislava.com

Bratislava Bike Point (parkovisko reštaurácia UFO pod Mostom SNP) J7
Viedenská cesta, 851 01 Bratislava-Petržalka, ☎ +421 907683 112, www.bratislavabikepoint.com

Turistická informačná kancelária Devínska Nová Ves I5
Istrijská 49, Devínska Nová Ves, Bratislava, ☎ +421 264 770 260, www.tikdnv.sk

Mestské kultúrne a informačné centrum Stupava G6
Agátová 16, 900 31 Stupava, ☎ +421 2 65 934 312, www.mkic.sk

Turisticko-informačná kancelária Malacky D5
Záhorácka 1919, 901 01 Malacky, ☎ +421 34 772 20 91, www.tik.malacky.sk

Informačné centrum Svätý Jur H6
Prostredná 47/A, Svätý Jur, ☎ +421 244 970 449, www.stnovo.sk

ÖSTERREICH • RAKÚSKO

Donau Niederösterreich Regionalbüro Römerland Carnuntum-Marchfeld K3
Hauptstraße 1, Petronell, ☎ +43(0)2163 355 510, www.carnuntum-marchfeld.com

Požičovne bicyklov • Fahrradverleih:

SLOVENSKO • SLOWAKEI

Bike Bratislava J7 – Panenská 30, 811 03 Bratislava, ☎ +421 948 884 997, www.bikebratislava.sk

VeloCity I6 (vstup z ulice K železnej studienky), Lamačská cesta 4256/8, 811 04 Bratislava, ☎ 02 5441 0211, www.velocity.sk

Požičovňa bicyklov – Turistická informačná kancelária Devínska Nová Ves I5 – Istrijská 49 841 07 Bratislava Slovenská republika, ☎ +421 2 64 77 02 65, www.tikdnv.sk

Ebajk BRATISLAVA I7 (pobočovňa elektrobicyklov/e-bike – Vrakuňská 77, Bratislava, ☎ +421 901 771 107, www. ebajk.sk

Cyklokoalícia – Biele bicykle / Bike sharing whitebikes J7
Potrebná registrácia / Registrationspflicht: info@cyklokoalicia.sk, www.whitebikes.info/register

Cyklokuchyňa / BikeKitchen – Tyršovo nábrežie Bratislava (každú stredu / jeden Mitwoch 18:00–22:00)

KOLO Sport s.r.o. D5 1. mája č. 12, 901 01 Malacky, ☎ +421 0948 015 159

Predaj a servis bicyklov • Fahrrad Service & Verkauf:

SLOVENSKO • SLOWAKEI

Kaktusbike J6 – Karloveská 6/B, 841 04 Bratislava, www.kaktusbike.sk

BMBIKE I6 – Bicykle u Mira, Pri Krídli 11, 841 02 Bratislava-Dúbravka, www.bmbike.sk

Specialized Concept Store J7 – Bajkalská 9A (Tri Vrbi), 831 04 Bratislava, www.specializedba.sk

Bajkula J7 – Karpatská 28, 811 05 Bratislava, www.bajkula.sk

Karpaty Bike J7 – Pekná cesta 3, 831 06 Bratislava-Karlova, www.karpatybike.sk

VeloCity I6 (vstup z ulice K železnej studienky, Lamačská cesta 8, 811 04 Bratislava, ☎ 02 5441 0211, www.velocity.sk

Green Bike J7 – Ružová dolina 25, Bratislava, www.greenbike.sk

Športservis (Petržalka) K7 – Betliarska 11, 851 07 Bratislava, http://www.bicyklebratislava.sk/

Chilli's Bike J7 – Šustekova 25, 851 04 Bratislava, www.chillibike.sk

Predajňa a SERVIS bicyklov I5 – CSSKOPSA – Pod Gbelnicou 3, 841 07 Bratislava – Devínska Nová Ves, www.cssk.sk

Koliesko.eu G6 – Hlavná 40, 900 31 Stupava, www.koliesko.eu

KOLO Sport s.r.o. D5 – 1. mája 12, 901 01 Malacky, www.kolosport.sk

CYKLOMAPA POMORAVIE 1:60 000

Bratislavský samosprávny kraj
Sabinovská 16, 820 05 Bratislava, Slovenská republika

Vydalo: IMKART, spol. s r. o., Zelenečská 40, 613 00 Brno, Česká republika
tel.: +421 (0)2/4139 1662 • e-mail: info@sc.sk

Spracovalo: SHOCart, spol. s r. o., Zelenečská 40, 613 00 Brno, Česká republika
tel.: +420 577 105 911 • e-mail: map@shocart.cz, www.shocart.cz

© Cartography: **SHOCART** spol. s r.o. Vydané: 2021 Z.č.: 3512

IMKART PRESS spol. s r. o.
Akákoľvek reprodukcia alebo ich uskladňovanie bez písomného súhlasu tvorcu je zakázané. Všetky práva vyhradené

Vajanského nábrežie
Most SNP
Most Apollo
Most Lafranconi
Most Nový most
Most Prístavný most
Most Eurovea
Most Most Ing. Alexandra Rudnaya
Most Most Ing. Alexandra Rudnaya
Most Most Ing. Alexandra Rudnaya

1. POMORAVIE

Angern an der March E2-E3 – V obci je kompa cez rieku Moravu do slovenskej obce Záhorská Ves. Možnosť rybolovu, jazdy na koni, tenisové a športové ihrisko.

Bad Deutsch–Altenburg J4 – Kúpeľné mestečko (148 m n. m.) ležiace na hranici Dunaja medzi prístavnými mestami Hainburg an der Donau a obcou Petronell–Carnuntum. Miestne jódovo-sírne pramene boli využívané už za rímskych čias. Mestečko, o ktorom prvá zmienka pochádza z roku 1083, vzniklo na mieste jednej z častí bývalej rímskej pevnosti **Carnuntum**, ktorá bola najdôležitejším opevneným bodom Rimanov na území dnešného Rakúska. Dnes je tu najväčšie rímske múzeum v Rakúsku, ktoré sústreďuje exponáty z vykopávok tohto starobylého mesta.

Bielý kríž H7 – Významná krížovatka (498 m n. m.) turistických a cykloturistických trás v oblasti Bratislavského lesného parku. Božia muka, lavičky, vikendový bufet Včelín.

Borinka H7 – Obec (235 m n. m.) ležiaca asi 5 km východne od mesta Stupava. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1273, kedy bola súčasťou panstva hradu **Pajštún**, avšak osídlenie je omnoho staršieho dňa. Priamo pod zrúcaninou hradu Pajštún, na miestach kde svoju zvernicu prvé vyše 150 rokmi nechal založiť gróf Károlyi sa dnes nachádza atraktívne rekreačné zariadenie s možnosťami ubytovania, reštauračných služieb, ihriskom a zvieracou oborou.

Brastlava J7–J8 – Od roku 1919 bola hlavným mestom Slovenskej republiky ako súčasť Československa. Po vzniku samostatnej Slovenskej republiky (1993) sa stala Brastlava sídlom prezidenta republiky. Je tiež srediskom slovenské-

Bratislava

ho školstva (Univerzita Komenského založená v roku 1919, Slovenská technická univerzita, Ekonomická univerzita, Vysoká škola múzických umení, Vysoká škola výtvarných umení), vedy (Slovenská akadémia vied, mnohé vedecko/výskumné ústavy) a kultúry (Slovenské národné divadlo, Slovenská národná galéria, Slovenské národné múzeum, Slovenská národná filharmónia). Brastlava je mestskou pamiatkovou rezerváciou. Medzi najpozoruhodnejšie pamiatky patrí: **Brastlivský hrad**, hrad **Devín**, **Dóm sv. Martina**, **Stará radnica**, **Michalská veža**, pamätník **Slavín**, **Most SNP** a množstvo palácov.

Bratislavský hrad J7 – Národná kultúrna pamiatka a výrazná dominanta mesta. Hrad prešiel štyrmi veľkými prestavbami. Počas prvej, za vlády kráľa Zigmunda, dostal hrad dnešný štvoruholníkový pôdorys a kamenné hradby, pri druhej prestavbe v rokoch 1552–1562 bolo opevnenie uspôsobované na obranu pred Turkami. O 72 rokov neskôr začala predposledná prestavba, počas ktorej dostal hrad tvar pravidelného a rohové veže a konečne počas štvrtej prestavby za vlády Márie Terézie bol hrad prestavaný na reprezentačné sídlo. Od roku

Bratislavský hrad park / Waldpark Bratislava

1953 začalí rekonštrukčné práce a dnes sú na hrade reprezentačné priestory prezidenta Slovenskej republiky, Národný rady a je tu uložená časť exponátov Slovenského národného múzea.

Bratislavský lesný park H6-H7 – Rozsiahly komplex rekreačných lesov v západnej veľkomestá pokrývajúcich južnú časť Malých Karpát s radom nenáročných turistických trás a cyklotrás. Jeho rozloha je necelých 171 km². Najnavštevovanejšími lokalitami v lesoparku sú **Koliba**, **Železná studienka**, **Kačín** a **Horáň Krasňany**.

Braunsberg J5 – Izolovaný vrch (346 m n. m.) v tvare homole, ktorý sa dvihá severne od pristávneho mesta **Hainburg**. Od 4. storočia do roku 9. pred n. l. bolo na vrchole keltské hradisko.

Devín J5 – Dnes mestská časť Brastlavy a tiež pôvodná **zrúcanina hradu** týčiaca sa nad sútokom Moravy s Dunajom. Archeologické výskumy tu odkryli eneolitické sídlisko, zrúcky rímskej stanice aj zrúcky slovanského hradiska známe ako Dowina z neskoršieho obdobia, na ktorých základoch bol potom nesko/rší vybudovaný kamenný hrad. Za zmienku určite stojí, že hradisko na Devíne bolo v 9. storočí dôležitým obranným a politickým centrom Veľkomoravskej ríše. Neskoršie tu bol vystavaný kamenný hrad. Prvú zmienku o ňom nachádzame v roku 1288. Hrad bol postupne rozširovaný a mohutne opevňovaný, v poločasí 15. storočia bol hrad prestavaný na mohutný goticko-renesančný pevnosť. Od roku 1809, kedy hrad dobyli napoleonské vojská, je v troskách. Táto národná kultúrna pamiatka je prístupná verejnosti. Priamo pod hradným bralom zastúpil pozornosť dva monumenty pripomínajúce obdobie záletnej opery: **Brána slobody** a symbolické **Srdce z ostnatého drôtu.**

Devínska Kobyla I5 – Najúnejší výbežok Malých Karpát (514 m n. m.). V roku 1964 bol tvrč z dôvodu ochrany vzácnych rastlinných a živočíšnych spoločenstiev vyhlásený za **národnú prírodnú rezerváciu**. Vyznačuje sa bohatou, takmer až stepnou početné hradiská, o čom svedčí množstvo archeologických nálezov z tejto lokality. Významné sú i nálezy veľkých pohrebísk z neďalekej Devínskej Novej Vsi a Záhorskej Bystrice. Hradiská na Devínskej Kobyle boli súčasťou plánovitého bodového obranného systému Veľkomoravskej ríše v oblasti Malých Karpát pred východofranskou expanziou. Prírodnú rezerváciu vedie **náučný chodník** dlhý 3,5 km. V roku 2012 bola na Devínskej kobyle obnovená pasteva koz, ktorej cieľom je udržiavať pestovaním biologicky lesostepného spoločenstva.

Devínska slovinská brázda H4-H5 – Významný chránený areál o rozlohe cez 253 hektárov. Ochrana významných biotopov na území začarovaného prírodného areálu rieky Moravy s jej ramennou sústavou, lesnými a mokraďovými spoločenstvami pravidelne zaplavovaných lúk.

Dračí hradok H7 – Zrúcanina stredovekého strážneho hrádku na západnom ostrohu vrchu Úboč (370 m n. m.). Pravdepodobne pochádza z 13. stor. a zaniknul v 15. stor. V súčasnosti vidno iba nepatrné zvyšky muriva osadenia vstupného mosta a veže.

Dunaj J6-K7 – Najväčšia rieka Slovenska a druhá najväčšia rieka Európy s dĺžkou 2980 km. Rozloha povodia je 801 463 km² a zasahuje do 19 európskych štátov.

Dürnkrut C3 – Obec, pri ktorej sa odohrala posledná, osudová bitka Přemysla Otakara II. s rímskym kráľom Rudolfom Habsburským, známa ako bitka na Moravskom poli. Pamätník na pripomenutie bitky je umiestnený medzi obcami Jedenspeigen a Dürnkrut. Jedná sa o veľký žulový kameň s vyobrazením rytiera na koni a pamätným nápisom.

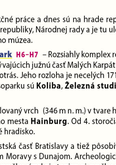
Gänserndorf F1 – Prvá zmienka o tzv. meste sôch pochádza z roku 1115. Stoja tu rôzne štíty, sochy i sloníča a takisto brány. Napr. tu nájdeme 7 štýlov z európskych vzorov zvierací kôň. Zábavný park ponúka teambildingy a zážitkové aktivity pre celú rodinu.

Hainburg an der Donau J5 – Toto prístavné mestečko (161 m n. m.) na brehoch Dunaja bolo pravdepodobne založené už v roku 894 a dnes je považované za jedno z najmalebnejších miest tejto časti Rakúska. Dodnes sa zachovali mestské hradby s 12 vežami z 13. storočia. K ich stavbe bol využitý kameň z neďalekého ležiaceho rímskeho Cumania. Dominantou mesta je vyvýšenina **Schloßberg** (291 m n. m.), na ktorej sa rozkladá ruina hradu z roku 1050. Za zmienku určite stojí skutočnosť, že na tomto hrade si 7. 4. 1252 hral Přemysl Otakar II. za manželku Margarétu Babenbergovú.

CHKO Malé Karpaty E8-J6 – Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty bola vyhlásená v r. 1976, jej rozloha je 64 610 ha. Ochrana sa zameriava predovšetkým na zachovanie vzácnych druhov flóry a fauny, lesných spoločenstiev, geologických útvarov a celkového rázu krajiny.

CHKO Záhorie C4-G4 – Prvá nižinná chránená krajinná oblasť na Slovensku, vyhlásená v r. 1988. Pozostáva z dvoch samostatných častí – severnej a južnej, ktoré sú oddelené územím Česka. Severovýchodná časť je ovplyvnená veternými procesmi súvisiacimi s prenosom piesku. Západná časť CHKO predstavuje krajinu modelovanú činnosťou veľkej rieky s riečnymi terasami a širokou riečnou nivou. Zaplavované nivné lúky so zachovalými starými lužnými lesmi nemajú v súčasnosti svojho rozsahlostného na Slovensku obdobu. Lúky sú harmonicky rozpreistré v susedstve s lužnými lesmi, ktoré sú drevinovým zložením blízke pôvodným lesom. Celková rozloha je 27 522 ha.

Kamzík I7 – Výrazný vrchol (439 m n. m.) v tesnom susedstve Bratislavy, ktorý sa dá ľahko identifikovať podľa vysokej stavby televízneho vysielača. V blízkosti

Marianka – socha sv. Jána Nepomuckého / Statue des Heiligen Nepomuk

vrcholu sa nachádza pamätný kamenný stĺp z roku 1683 a pomník vojakom padlým počas prusko-rakúskej vojny v roku 1866. Ľuka s bobovou dráhou, lanový park, vyhliadková reštaurácia s otáčavou podlahou z roku 1975.

Königswarte K6 – Výrazný vrch (344 m n. m.) na východnej strane Hainburgských vrchov. Na vrchole bola v roku 2001 vybudovaná drevená turistická rozhľadňa vysoká 22 m. Najvhodnejší pristup na rozhľadňu je z Bergu po vyznačenej udržiavanej lesnej ceste.

Kuchyňa D8 – Prvá známa písomná zmienka o obci (252 m n. m.) je datovaná do roku 1388, kedy patrila panstvu Brtnickej hradu, neskoršie panstvu Pavelockého hradu. Na juhovýchodnom okraji obce sa nachádza vodná nádrž Kuchyňa, okolo ktorej vedie náučno-rozprávkový chodník **„Bobria hrádza"**. Náučný chodník približuje históriu obce a priehrady, prírodu, ako aj krátke dobrodružstvá rozprávkovej vodnej vily Amálky.

Kuchyňa – Bobria hrádza / Biberdamm

Lamač I6 – Pôvodne tri samostatné obce, ktoré sú od roku 1946 mestskou časťou Bratislavy. Prvá písomná zmienka o pôvodnej obci pochádza z roku 1547, ale založená bola pravdepodobne už okolo roku 1506. Počas stavovských povstaní a tureckých vpádov bola niekoľkokrát vypálená. Tu bola posledná bitka prusko-rakúskej vojny (22. 7. 1866).

Malacky D3 – Hospodárske a kultúrne centrum dolného Záhoria. Prvá známa zmienka o Malackách pochádza z roku 1231, kedy boli poddanskou dedinou Pikeového hradu. V meste je rímskokatolícky kostol Najsvätejšej Trojice zo 17. storočia a kostol Nepoškvrnného Počatia Panny Márie z roku 1653, z ktorom sa nachádzajú krypty, ktoré boli sprístupnené neďávno. V krypte sú pochovaní významní šľachtici Pálfiovci a františkáni. V kostole sa tiež nachádzajú sväté schody, ktoré sú na celom svete len troje. Kaplnka sv. Anny je z roku 1880.

Malý Javorník H7-H8 – Najvyšší vrch (584 m n. m.) Bratislavského lesného parku nad obcou Devínska Nová Ves, ktorej sa dostanete po podkovovej spevnenej komunikácii. Na vrchole je stredisko družicovej a radarovej meteorológie, verejnosti neprístupné.

Marchegg G4 – Chránené územie v okoli dolného toku rieky Moravy. Predmetom ochrany sú pôvodné a ľudskou činnosťou skoro nedotknuté fytocenózy a zoocenózy v nive Moravy s bohatým zastúpením vodného vtáctva.

Marchegg G4 – Mestečko v povodí rieky Moravy, ktoré bolo v roku 1268 založené českým kráľom Přemyslom Otakarom II. Dodnes sa tu dochovali zbytky mestských hradieb.

Marianka H6 – Jedno z najstarších pútnických miest na Slovensku. V obci je rímskokatolícky kostol Narodenia Panny Márie z roku 1377, kaplnka sv. Anny z roku 1691 a kaplnka Svätej studne z roku 1696. Vedie tadiaľto krížová cesta. Pri lese je kaplnka Ľurdská jaskyňa.

Medené Hámre H7 – Rekreačná osada v údolí Stupavského potoka. Baroková rustikálna kaplnka z r. 1743. Impozantný kameňolom s vyhľadávaným miestom pre skalolezcov.

Morava A4-I5 – Najväčšia rieka Moravy pramení na svahoch Kráľovského Sněžníka vo výške 1380 m n. m., ďĺžka toku je 353 km, vlieva sa do Dunaja pod hradom Devín. Vodácky je v využívaná na takmer celom toku.

Nationalpark Donau-Auen J4 – Národný park bol vyhlásený v r. 1996. Záhrnuje najväčšiu súvislú, ekologicky rozsiahlu a prírode blízku nivnú krajinu tohoto druhu v strednej Európe. Záhŕňa komplex ekosystémov, ktoré majú ohromnú rozmanitosť často ohrozených a zriedkavých biotopov, druhov rastlín a živočíchov. Celkový počet živočíšnych druhov sa odhaduje na cca 5000.

Niederweiden I4 – Barokový lovecký zámoček, ktorý bol postavený na mieste pôvodného hradu Grafeneweiden patriaceho princovi Eugenovi Savojskému.

Orth an der Donau J1 – Netradičný zámok, pekný kostol a morový stĺp priamo na námestí pred zámkom. Zámok je najstarší neskorogotický zámok na Moravskom poli. Bol vybudovaný v r. 1140 pôvodne ako vodný hrad so štyrmi mohutnými vežami, ktoré sa zachovali dodnes. Dnes sa zámok nachádza informačné centrum, rybárske a včelárske múzeum a expozícia národného parku Donau-Auen.

Pajštún G6 – Zrúcanina hradu (486 m n. m.) na výraznom vápencovom brale nad obcou Borinka. Vznik hradu sa datuje do 13. storočia, kedy bol po vojnách s Přemyslom Otakarom II. postavený, aby hránil obchodnú cestu vedúcu do Brastlavy. Datovanie jeho vzniku je však dodnes nejasné, lebo v písomných zdrojoch, ale tiež je možné, že vznikol až niekedy pred rokom 1390. V 16. storočí, za čias Pavla Pálfiho, bol na hrade vybudovaný nový a značne dokonalý systém opevnenia s dolnými baštami. Posledná prestavba prebehla v rokoch 1635–1645. Pálfiovci si však hradu príliš neuvážili, lebo sa nachádzal príliš ďaleko od ich majetkov ku v Stupave. Hrad potom slúžil ako rodový archív až do roku 1810, kedy ho zničili napoleonské vojská. Za zmienku stoja veľmi obľúbené lezecké terény na hradnej skale, ktoré patria k najobľúbenejším skalným terénom na Slovensku.

Pernek E7 – Prvá písomná zmienka o obci (278 m n. m.) pochádza z roku 1394, kedy bola poddanskou dedinou Pikeového hradu. V 17. storočí sa na okraji obce dolovalo zlato a striebro, neskoršie pre nerentabilnosť ťažby len med a antimón.

Petronell–Carnuntum K3-K4 – Pôvodne keltské hradisko (175 m n. m.), na ktorého zvyškoch vybudovali Rimania v rokoch 14 až 37 n. l. vojenský tábor zvaný carnuntu. Volo meno mu dali Kelti. Carnuntum znamená mesto na kameni. Z tohto obchodného a politického centra provincie Panónie kontrolovali územia predsunuté vojenské stanice na hraniciach rímskej ríše (Limes Romanus). Zvyšky rímskeho mesta s nachádzajú v archeologickom parku Carnuntum.

Pezinská Baba F8 – Významné sedlo (526 m n. m.) na ceste z Pezinka do Pernéka na hlavnom hrebeni Malých Karpát. Dôležitá križovatka turistických a cyklistických trás, lyžiarske vleky, trate pre beh na lyžiach, hotely, penzióny. Vrchol Baby sa dvíha nad sedlom o 40 metrov. Nachádzajú sa tu pozostatky kamenného valu a zrúcaniny strážnej veže z 13. storočia. Za prekonanie výškového rozdielu 40 metrov treba vyjsť po 120 schodoch.

Rohožník C8 – Obec (199 m n. m.) s veľkým kameňolomom v masíve vrchu Vajská (430 m n. m.). Obec je prvý krát písomne spomínaná v roku 1532, kedy bola poddanskou dedinou svätojurských pánov. Neskoršie sa obec dostáva do rúk panstva Plaveckého hradu.

Sandberg I5 – Svetovo známa paleontologická lokalita nachádzajúca sa južne od obce Devínska Nová Ves, ktorá sa nachádza v Slovenskom národnom múzeu v Brastlave. Za svoje renomé vďačí nálezom kosti pravýchých živočíchov, ktoré tu žili asi pred 16 miliónmi rokov.

Schloss Hof I4 – Barokový zámok, ktorý v minulosti patril Eugenovi Savojskému a Márii Terézii. Schloss Hof bol postavený v roku 1620. V roku 1755 zámok kúpila Mária Terézia pre svojho manžela Františka I. Lotrinského. Dnes je zámok je najčastejšie atrakciou na Moravskom poli. Okrem rozsiahlej interiérovej expozície, veľkolepej barokovej záhrady a hospodárskeho statku, ponúka široký škálu atrakcií aj pre deti.

Schloss Hof

Stupava G4 – Mesto (182 m n. m.) na juhozápadnom okraji Malých Karpát severozápadne od Bratislavy. Najstaršia zmienka písomná zmienka o Stupave pochádza z roku 1269, avšak miesto je osídlené viacmennej kontinuálne od neolitu. V katastri mesta boli odkryté zvyšky vojenského tábora z doby rímskej (pravdepodobne z doby vlády cisára Trajana), slovanského a veľkomoravského sídliska. Z historických pamiatok Stupavy stojí za zmienku predovšetkým renesančný zámok zo 17. storočia s parkom, židovská synagóga a kostol sv. Štefana. V areáli bývalej botanickej záhrady Univerzity Komenského v smere zo Stupavy do Lozorna sa nachádza atraktívny areál zábavný areál **Biotopia** s prírodnou expozíciou a ihriskami pre deti ponúkajúci tradičné slovenské špeciality z vlastnej produkcie a relax v krásnom prírodnom prostredí.

Wolfsthal J5 – Obec s asi 750 obyvateľmi ležiaca východne od Hainburgu na úpätí Hainburgských vrchov vo výške 150 m n. m.. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1083, kedy je spomínaná v darovacej listine biskupa z Passau.

Zohor I5 – Obec (146 m n. m.) ležiaca asi 20 km severozápadne od Bratislavy. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1314, kedy bola poddanskou dedinou panstva hradu Pajštún. V 16. storočí prišlo obec chorvátski kolonisti.

DONAU-MARCH-REGION

Angern an der March E2-E3 – Im Ort Fähre über die March zum slowakischen Záhorská Ves. Angelmöglichkeiten, Reiten, Tennis- und Sportplatz.

Bad Deutsch-Altenburg J4 – Kurort (148 m ü. d. M.) an den Ufern der Donau zwischen der Hafenstadt Hainburg an der Donau und der Ortschaft Petronell-Carnuntum. Die hiesigen Jod-Schwefel-Quellen wurden bereits zu römischen Zeiten genutzt. Die Marktgemeinde, deren erste bekannte schriftliche Erwähnung aus dem Jahr 1083 stammt, entstand teilweise auf dem Gebiet des ehemaligen römischen Militärlagers Carnuntum, der später wichtigsten Stadt der Römer im jetzigen Österreich. Heute befindet sich hier das größte römische Museum in Österreich. In ihm sind die Exponate der 1875 begonnenen Ausgrabungen dieser alten Stadt konzentriert.

Bielý kríž H7 – Bedeutende Kreuzung (498 m ü. d. M.) von Wander- und Radwegen im Bereich des Waldparks Bratislava. Marterstock, Sitzbänke, an Wochenenden geöffnetes Buffet.

Borinka H7 – Ortschaft (235 m ü. d. M.) etwa 5 km östlich der Stadt Stupava. Die erste schriftliche Erwähnung der Gemeinde stammt aus dem Jahr 1273, als sie Bestandteil der Burg Pajštún gehörte, ihre Besiedlung ist jedoch wesentlich älteren Datums.

Bratislava J7–J8 – Ab 1919 Hauptstadt der Slowakischen Republik innerhalb der Tschechoslowakei. Nach Entstehen der selbstständigen Slowakei in den neunziger Jahren wurde Bratislava auch Sitz des Präsidenten der Republik. Es ist ebenfalls Zentrum des slowakischen Hochschulwesens (1919 gegründete Comenius-Universität, Slowakische Technische Universität, Wirtschaftsuniversität, Hochschule der musischen Künste, Hochschule der bildenden Künste), sowie der Wissenschaft (Slowakische Akademie der Wissenschaften, zahlreiche Forschungsinstitute) und der Kultur (Slowakisches Nationaltheater, Slowakische Nationalgalerie, Slowakisches Nationalmuseum, Slowakische Nationalphilharmonie). Bratislava ist städtisches Denkmalreservat. Zu den bekanntesten Sehenswürdigkeiten gehören die **Burg von Bratislava**, die **Burg Devín**, **Martinsdom**, **Altes Rathaus**, **Michael Turm**, Denkmal **Slavín**, die **SNP Brücke** und zahlreiche Palais.

Burg Bratislava J7 – Nationales Kulturdenkmal und beherrschende Stadtdominante. Die Burg dürfte bereits vor der großen Umbauten. Bei der ersten Umgestaltung unter König Sigismund erhielt der Bau seinen heutigen unregelmäßigen Grundriss. Unter Maria Theresia wurde die Burg zum repräsentativen Residenzschloss umgebaut. In den Jahren 1552–1562 wurden die Wehranlagen der Verteidigung gegen die Türken angepasst. 72 Jahre später begann der vollständige Umbau, bei dem die Burg ein drittes Stockwerk erhielt. Ecktürme erhielt und während der ersten Bauphase unter der Herrschaft von Maria Theresia schließlich wurde die Burg zu einem repräsentativen Herrschersitz umgestaltet. Im Jahr 1953 begannen Restaurierungsarbeiten und heute birgt die Burg die Repräsentationsräumen der slowakischen Präsidenten und die Nationalarats, auch wird hier ein Teil der Ausstellungsstücke des Slowakischen Nationalmuseums gezeigt.

Waldpark Bratislava H6-H7 – Ein Ausgedehnter Komplex von Erholungswäldern im Hinterland der Großstadt, der den südlichen Teil der Kleinen Karpaten mit einer Großfläche von etwa 2000 Hektar einnimmt. Zahlreiche Wanderwege bedeckt. Seine Fläche beträgt 171 km². Die meistbesuchten Lokalitäten im Waldpark sind Zelezná studienka, Koliba, Kačín und das Forsthaus Krasňany.

Braunsberg J5 – Isoliert stehender Berg (346 m ü. d. M.) in Kegelform, der sich nördlich der Hafenstadt Hainburg erhebt. Vom 4. Jh. bis zum Jahr 9. v. u. Z. befand sich auf dem Gipfel eine keltische Wallburg.

Devín J5 – Die ausführliche Höhe Devín (deutsch Theben, 212 m ü. d. M.) erhebt sich unweit von Bratislava oberhalb der Mündung der March in die Donau. Archäologische Grabungen legten eine kupfersteinzeitliche Siedlung, Reste einer römischen vorgeschobenen Station (des Militärlagers Carnuntum nahe am österreichischen Hainburg) sowie Überreste einer slawischen Wallburg frei, die aus spätester Zeit unter dem Namen Dowina bekannt ist und an deren Stelle später eine Burg aus Stein errichtet wurde. Vermutlich ist sicherlich, dass die Wallburg auf dem Devín im 9. Jahrhundert eine wichtige Verteidigungsanlage und ein politisches Zentrum des Großmährischen Reichs war. Später wurde Burg Devín mehrfach Ziel der Naturstein. Deren erste Erwähnung finden wir im Jahr 1288. Die Burg wurde schriftweise erweitert und stark befestigt, Mitte des 15. Jahrhunderts bauman sie zu einer mächtigen Burg im Stil der Gotik und Renaissance um. Seit 1809, als napoleonische Truppen die Burg

Hrad Devín / Burg Theben

eroberten, ist sie eine Ruine. Das nationale Kulturdenkmal ist der Öffentlichkeit zugänglich. Direkt unter dem Burgfelsen gibt es zwei bemerkenswerte Denkmäler die auf die Zeit des Eisernen Vorhangs erinnern: das **Tor der Freiheit** und ein symbolisches **Herz aus Stacheldraht**.

Devínska Kobyla I5 – Markanter Berg am Südrand der Kleinen Karpaten (514 m ü. d. M.). Im Jahr 1964 wurde das Gebiet zum Schutz seltener Pflanzen- und Tiergesellschaften zum Naturschutzgebiet erklärt. In der Vergangenheit befanden sich hier zahlreiche Wallburgen, wovon die reichen archäologischen Funde zeugen. Interessant sind auch die Ausgrabungen großer Grabfelder in den unweiten Ortschaften Devínská Nová Ves und Záhorská Bystrica. Die Wallburgen auf der Devínska Kobyla waren Teil eines planmäßig ausgebauten Verteidigungssystems des Großmährischen Reichs im Bereich der Kleinen Karpaten zum Schutz gegen die ostfränkische Expansion. Ein 3,5 km langer Naturlehrpfad führt durch das Naturschutzgebiet. Im Jahre 2012 wurde die Ziegenbeweidung des Naturschutzgebietes erneut, mit dem Ziel die wertvolle Artenvielfalt der Kalktriften zu erhalten.

Devín-Alluvium der March H4-H5 – Die Flussanschwemmungen bilden ein bedeutendes Naturschutzgebiet von mehr als 253 Hektar. Schutz wichtiger Biotope auf dem Gebiet eines naturbelassenen Alluviums der March und ihrer Flussarme, mit Wald- und Feuchtgebietsgesellschaften auf regelmäßig überschwemmten Wiesen.

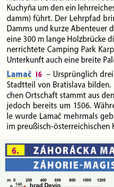
Dračí hradok H7 – Ruine einer mittelalterlichen Wartburg auf dem westlichen Bergsporn des Úboč (370 m ü. d. M.). Die Burg stammt wahrscheinlich aus dem 13. Jh. und verfiel im 15. Jh. Heute finden wir geringe Reste der gemauerten Fundamente von Zugangsbrücke und Bergfried.

Donau J1 – Großer Fluss der Slowakei und zweitgrößter Strom Europas mit 2980 km Länge. Sein Einzugsgebiet nimmt 801 463 km² ein und erstreckt sich über 19 europäische Staaten.

Dürnkrut C3 – Ortschaft, in deren Nähe die letzte, schicksalhafte Schlacht Ottokar II. Přemysls mit dem römischen König Rudolf von Habsburg, auch bekannt als Schlacht auf dem Marchfeld, ausgetragen wurde. Ein Denkmal zwischen den Gemeinden Jedenspeigen und Dürnkrut erinnert daran und besteht aus einem großen Granitblock mit der Darstellung eines Reiters auf seinem Pferd und einer Gedenkinschrift.

Gänserndorf F1 – Die erste Erwähnung der sog. Stadt der Säulen stammt von 1115. Wir finden hier verschiedene Säulen, Standbilder und Statuengruppen und auch Tore (ausnahmslos Säulen). So auch 7 Säulen mit exotischen Tierfellmustern. Erlebnispark für die gesamte Familie mit Minizoo.

Hainburg an der Donau J5 – Dieses Habenstadtchen (161 m ü. d. M.) an den Ufern der Donau wurde wahrscheinlich bereits 894 gegründet und wird als eine der malerischsten Städte Niederösterreichs angesehen. Bis heute erhalten blieben die Stadtmauern mit 12 Türmen aus dem 13. Jahrhundert. Zu ihrem Bau verwendete man Steine aus dem unweiten römischen Carnuntum. Dominante der Stadt ist die Burgruine

Hainburg an der Donau

Braunsberg (291 m ü. d. M.), auf dem die Ruine einer Burg aus dem Jahr 1050 thront. Auf dieser Burg heiratete am 7. 4. 1252 der böhmische König Ottokar II. Přemysl seine erste Ehefrau Margarete von Babenberg.

LSG Kleine Karpaten E8-J6 – Das Landschaftsschutzgebiet der Kleinen Karpaten (ohne Malé Karpaty) wurde 1976 eingerichtet, seine Ausdehnung beträgt 65 504 ha. Der Schutz gilt vor allem der Erhaltung seltener Tier- und Pflanzenarten, Waldgesellschaften, geologischen Formationen, sowie auch der Gesamtkarakters der Landschaft.

LSG Záhorie C4-G4 – Erstes Landschaftsschutzgebiet in der Slowakei, 1988 ins Leben gerufen. Es besteht aus zwei voneinander getrennten Teilen im Nordosten und im Westen. Im nordöstlichen Teil überwiegt eine gewellte Dünenlandschaft, im Westen ein ebenes bis leicht gewelltes Landschaftsbild. Seine Gesamtfläche beträgt 27 522 ha.

Kamzík I7 – Prägnanter Gipfel (439 m ü. d. M.) in enger Nachbarschaft zu Bratislava, der an seinem hohen Fernsehturm leicht zu erkennen ist. Nahe am Gipfel steinerne Denkmäler aus dem Jahr 1683 und Denkmal für die Gefallenen des preußisch-österreichischen Kriegs von 1866. Wiese mit Bobbahn, im Turm Ausschitsrestaurant aus dem Jahr 1975 mit drehbarem Fußboden.

Königswarte K6 – Markanter Berg (344 m ü. d. M.) an der Ostseite der Hainburger Berge (auch Handshweiner Berge). Auf dem Gipfel errichtete man 2001 einen Ausschitsturm aus Holz. Die Ausschitsplattform befindet sich in 19,2 m Höhe und bei guten Witterungsbedingungen sind Neusiedler See, Leithagebirge, Ostalpen, Wienerwald, Kalenberg und Marchfeld in Österreich, Bratislava, Záhorská Ebene, Kleine Karpaten, Donauitiefland, Gabčíkovo-Stausee und die Tribeč-Berge in der Slowakei, die Pollauer Berge (Pavlovské vrchy) in Tschechien sowie die Moson-Ebene in Ungarn zu sehen. Von Wolfsthal aus ist der Zugang schwerer zu finden (Markierungen in Richtung Braunsberg, dann Abstiegen). Der geeignetste Zugang zum Ausschitsturm ist von Berg aus über den markierten Forstweg in gutem Zustand.

Kuchyňa D8 – Erstmals schriftlich erwähnt wird der Ort (252 m ü. d. M.) im Jahr 1206, als er zur Herrschaft der Burg Bratislava gehörte, später war er Teil der Herrschaft Blasenstein. Im südöstlichem Rand der Gemeinde liegt der Stausee Kuchyňa, um den ein reiches Märchenpfad gemannt. Bobina hrádza (Biberdamm) führt. Der Lehrpfad bringt näher die Natur und Geschichte des Dorfes, Damms und kurze Abenteuer der Wasserfee Amelie. Ein Teil des Pfades gründet eine 300 m lange Holzbrücke die direkt über die Wasserfläche führt. Das modernrichtete Camping Park Karpaty bietet den Besuchern neben der saisonalen Unterkunft auch eine breite Palette von Freizeitaktivitäten an.

Lamač I6 – Ursprünglich drei selbstständige Gemeinden, die seit 1946 einen Stadtteil von Bratislava bilden. Die erste schriftliche Erwähnung der ursprünglich den Ortschaft stammt aus dem Jahr 1547, gegründet wurde sie wahrscheinlich jedoch bereits um 1506. Während der Ständeaufstände und der Türkeneinfälle wurde Lamač mehrmals gebrandschatzt. Hier spielte sich die letzte Schlacht im preußisch-österreichischen Krieg ab (22. 7. 1866).

Malacky D3 – Wirtschafts- und Kulturzentrum des Záhorie-Gebiets. Die erste urkundliche Erwähnung von Malacky stammt von 1231, als der Ort ein Bestandteil der Burg Blasenstein war. In der Gemeinde: Stadt Ivánkovo, Kirche des römisch-katholische Dreifaltigkeitskirche aus dem 17. Jahrhundert und die Maria-Empfängnis-Kirche von 1653, in der sich Krypten befinden, die unlängst zugänglich gemacht wurden. In den Krypten sind mehrere Päffys und Franziskaner bestattet. Im Gotteshaus kann man auch eine Heilige Treppe bewundern, die es auf der ganzen Welt nur dreimal gibt. Annenkapelle aus dem Jahr 1880.

Malý Javorník H7-H8 – Höchster Berg (584 m ü. d. M.) des Waldparks Bratislava ein Stück vom Forsthaus Bielý kríž, von dem aus wir auf einem bequemen befestigten Weg zum Gipfel gelangen. Oben befindet sich eine der Öffentlichkeit nicht zugängliche Wetterstation.

Marchauen F4 – Verhältnismäßig großes Schutzgebiet am Unterlauf der March. Gegenstand des Schutzes sind die ursprünglichen und von Menschenhand fast unberührten Pflanzen- und Tiergemeinschaften in den Marchauen mit reich vertretenen Wasservögeln.

Marchegg G4 – Städtchen in der Nähe der March, das 1268 vom böhmischen König Ottokar II. Přemysl gegründet wurde. Bis heute blieben Reste der Stadtmauern erhalten.

Marianka H6 – Einer der ältesten Wallfahrtsorte in der Slowakei. In der Ortschaft römisch-katholische Kirche Maria Geburt von 1377, Annenkapelle aus dem Jahr 1691 und Quellenkapelle von 1696, zu der ein Kreuzweg führt. Am Wald befindet sich unweit der Straße eine Ruine aus dem unweiten römischen Carnutum. Dominante der Stadt ist das Schloss Berg (291 m ü. d. M.), auf dem die Ruine einer Burg aus dem Jahr 1050 thront. Auf dieser Burg heiratete am 7. 4. 1252 der böhmische König Ottokar II. Přemysl seine erste Ehefrau Margarete von Babenberg.

Mariánske hory – Hotel, kemping, chaty, reštaurácia a kúpanie v Bio-bazéne Borovica.

Malacky – Tunajšia synagóga bola postavená v roku 1884–1887. K hlavným znakom synagógy patria množstvo dosky zákona s hebrejským textom (desatoro božích prikázaní). Nachádzajú sa nad vchodom do synagógy. Znova zrekonštruované Múzeum Michala Tillnera, kde sa nachádzajú historické a archeologické zbierky.

Veľké Leváre – Zaujímavostou obce je Habánsky dvor, čo je pamiatková rezervácia ľudovej architektúry. Rezervácia tvorí 22 pôvodných viacpodlažných stavieb, vybudovaných v 17. – 19. st. V Územnom dome je Múzeum habánskych remesiel.

Interessantes unterwegs:

Schloss Hof – Das Schloss Hof, erbaut im Jahr 1622, durchlief mehrere Umbauten. Im Schloss lädt ein Museum ein, zugänglich sind auch die Außengärten. Minizoo mit Haustieren, Kamelen, Pferden, Maultieren u.ä.

Marchegg – Die Stadt wurde 1268 vom Ottokar II. Přemysl gegründet. Von ihren Wehranlagen blieben die runden Stadttore aus Naturstein erhalten – das Wienertor und das Ungartor. Das hiesige Barockschloss, zu Zeiten der Monarchie als Jagdschloss genutzt, war bei seinem Entstehen im 13. Jahrhundert eine Wasserburg an der March. Aus dem 13. Jahrhundert stammt auch die Margaretenkirche, ein bedeutender Wallfahrtsort. Aus der ehemaligen Pulverfabrik, an die der Pulverturm erinnert, stammt eine Erfindung von Hermann Pipitz – das rauchlose Schießpulver.

Dürnkrut – Ortschaft, in deren Nähe die letzte, schicksalhafty Schlacht des böhmischen Königs Ottokar II. Přemysl mit dem römischen König Rudolf von Habsburg, auch bekannt als Schlacht auf dem Marchfeld, ausgetragen wurde. Ein Denkmal zwischen den Gemeinden Jedenspeigen und Dürnkrut erinnert daran und besteht aus einem großen Granitblock mit der Darstellung eines Ritters auf seinem Pferd und einer Gedenkinschrift.

Jedenspeigen – Das bekannteste Baudenmal in der Ortschaft ist das Schloss aus dem ausgehenden 13. Jahrhundert, das heute ein Museum bir